

Покинута кімната та мистецтво

Світлана Майорова

Основним джерелом для цього заняття є картини знаних художників, а також ровесників школярів, які відображають різне мистецьке сприйняття трагедії Бабиного Яру та місто Київ часів окупації. Крім підсумування історичних знань, учні зможуть формувати навички історичної емпатії.

Мета:

спонукати учнів до висловлення власних думок, переконань щодо подій; використовувати різні історичні джерела, критично осмислювати їх; формувати навички історичної емпатії, формулювати власну позицію щодо історичних процесів.

Очікувані результати:

після цього заняття учні зможуть:

- використовувати різні історичні джерела, висловлюючи власну думку;
- формулювати власну позицію щодо історичних процесів.

Тривалість: 60 хвилин.

Формат: урок, виховна година.

Необхідні матеріали:

мультимедійне обладнання (інтерактивна дошка / проектор, комп'ютер); віртуальний тур виставкою «Бабин Яр: пам'ять на тлі історії»; роздруковані матеріали (додатки); презентація картин, роздруковані картини.

План заходу

Крок 1. Знайомство з картиною

Об'єднайте учнів у дві групи по 8-12 осіб. Запропонуйте групам розглянути картину А. Довжик "Покинута кімната" із серії "Діти Бабиного Яру" (вступний розділ виставки, стенд з картинами) (додаток 1).

Для презентації кожній групі надайте по 5-7 хвилин.

Запитання до учнів:

- Які події пов'язані з тим, що зображено на картині?
- Що відбувалося поза цією кімнатою?
- Спробуйте описати, хто міг жити у цій кімнаті.
- Що могло з ними статися?

Крок 2. Порівняння картин

Розташуйте роздруковані картини у такому порядку:

- А. Довжик "Ранок 29-го" (із серії "Відлуння Бабиного Яру", 2011) (додаток 2)
- В. Овчинников (з триптиху "Бабин Яр", 1947) (додаток 3)
- А. Довжик "Покинута кімната" (із серії "Діти Бабиного Яру", 2012) (додаток 1)

Зверніть увагу: Картини написані авторами з різним життєвим досвідом, різного віку, з інтервалом у 65 років.

Попросіть учнів порівняти картини за питаннями нижче. Для відповіді на останнє питання запропонуйте розглянути інсталяцію "Покинута кімната" (додаток 4).

Після обговорення запропонуйте групам створити презентацію, використовуючи картини 1-3 і доповнивши їх фотоматеріалами з виставки та слайдами інсталяції.

Зверніть увагу: Презентуючи відповідь, учні мають пояснити, чому вони обрали саме ці матеріали.

Попросіть учнів порівняти картини. Запитайте:

- Що спільного в картинах 1 і 2?
- Які події могли викликати такі схожі емоції у художників, які жили і працювали в різних століттях?
- Які емоції запропоновані картини викликали у вас?
- Як пов'язані картина А. Довжик «Покинута кімната» (додаток 1) з інсталяцією виставки?

Крок 3. Перехід до сучасності

Прочитайте вислів американського письменника і філософа Джорджа Сантаяна: *"Той, хто не пам'ятає свого минулого, приречений на те, щоб пережити його знову"*, і попросіть учнів прокоментувати його. Спитайте, наскільки це твердження стосується теми уроку.

Запропонуйте групам розглянути картину А. Довжик "Покинута кімната" (додаток 1) і роздруковані фото (додатки 4 і 5). Запитайте наступне.

Запитання до учнів:

- Що спільного між цими зображеннями?
- Які емоції могли відчувати мешканці цих кімнат?
- Чи мали вони надію на повернення?
- Як могла скластися їхня доля?
- Чим схожі і чим відрізняються проблеми тих людей, які не з власної волі змушені були залишити свої домівки?
- "Мистецтво не змінює життя безпосередньо, воно змінює думку про світ". Як ви розумієте це висловлювання сучасної художниці з Донбасу Алевтини Кахідзе?

Крок 4. Підсумок

Підсумуйте урок та останнє обговорення. Зверніть увагу учнів на те, що за кожною такою кімнатою – доля конкретної родини, людини.

КАРТИНА А. ДОВЖИК "ПОКИНУТА КІМНАТА"

Картина Альони Довжик "Покинута кімната" із серії "Діти Бабиного Яру"

Посилання:

<http://memory.kby.kiev.ua/main.html#ua:O.drawings.14.0.0:node1,-61>

(Джерело: Виставка "Бабин Яр: пам'ять на тлі історії")

А. АЛЬОНА ДОВЖИК "РАНОК 29-ГО..." (2011)

Посилання на зображення/фото:
dodatok-2-dovzhyk-a.jpg

(Джерело:)

В. ОВЧИННІКОВ. ІЗ ТРИПТИХА "БАБИН ЯР", 1947 Р.

Посилання на зображення/фото:
dodatok-3-ovchynnykov.jpg

(Джерело:)

ПОКИНУТІ КВАРТИРИ ДОНЕЦЬКА, 2014

Посилання на зображення/фото:

[Dodatok_4_kvartira.jpg](#)

(Джерело: <http://rian.com.ua/photolents/20150611/368816997.html>)

ПОКИНУТІ КВАРТИРИ СЛОВ'ЯНСЬКА, 2014

Посилання на зображення/фото:
[Dodatok_5_kvartira.jpg](#)

(Джерело: <http://slavgorod.com.ua/News/Article/1994>)